ਕੀ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਣੀਆਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹਨ?

ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਦੰਦਾਂ ਅਤੇ ਮਸੁੜਿਆਂ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸੇਹਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੰਦਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਭੋਜਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਨਾਸ਼ਤੇ ਦਿਤੇ ਜਾਨ।

ਮਿਠੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਣ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਛੇਦ (ਖੋੜਾਂ) ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਪਲੈਕ, ਇਕ ਚਿਪਕਣ ਵਾਲੀ ਤਹਿ ਹੈ ਜੋ ਰੋਜ ਤੁਹਾਡੇ ਦੰਦਾਂ ਉਤੇ ਚਿਪਕਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਜੀਵਾਣੂ ਹੁਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੰਦਾਂ ਉਤੇ ਚਿਪਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖਾਣ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਚ ਮਿੱਠਾ, ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਮੈਲ (ਪਲੈਕ) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ ਐਸਿਡ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੰਦਾ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸਖ਼ਤ ਤਹਿ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਐਸਿਡ ਦੰਦ ਵਿਚ ਛੇਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਵਿਟੀ ਜਾਂ ਖੋਡ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਚੰਗੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ਤੇ ਖਾ ਕੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਖੋੜਾਂ (ਛੇਦ) ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਭੋਜਨ ਚੁਣ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਮ ਸੇਹਤ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਖ਼ ਸਕਦੇ ਹੋ।

- ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਮਿੱਠੇ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਸ਼ਤੇ ਖਾਓ।
- ਨਾਸ਼ਤਾ ਚੁਣਦੇ ਵਕਤ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜੋ। ਸ਼ੀਰਾ (ਮੋਲਾਸਿਸ) ਸ਼ਹਿਦ, ਫਲਾਂ ਦੀ ਖੰਡ (ਫਰੂਕਟੋਜ਼), ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਕਰੋਜ਼ ਸਭ ਖੰਡ ਦੇ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ ਹਨ।
- ਮਿਠੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਖਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਨਾਸ਼ਤੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ। ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਵਕਤ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਮਿਠੇ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹਜ਼ਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰਖਦੇ ਹਨ।
- ਮਿਠਾ ਖਾਣਾ ਮੂੰਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਘੱਟੋਂ-ਘੱਟ ਵੱਕਤ ਲਈ ਰਖੋ। ਮਿਠੇ ਵਾਲੀ ਚਿੰਗਮ, ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਬਤ ਆਦਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਕਤ ਲਈ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਨਾਂ ਰਖੋ।
- ਮਿਠੇ, ਚਿਪਕਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੰਦ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਾਫ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
- ਜੇਕਰ ਬੁਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਫ ਕਰਵਾ ਦਿਓ।

ਮੁੱਖ ਭੌਜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੰਗੇ ਨਾਸ਼ਤੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਣ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਚੀਜ਼ ਫਲ

ਮੈਲਬਾ ਟੋਸਟ (ਬਰੈਡ) ਚਾਵਲਾਂ ਦੇ ਕਰੈਕਰ

ਮਫਿਨ ਬੇਗਲ ਅਤੇ ਚੀਜ਼

ਬਰੈਡ ਸਟਿਕਸ (ਸੁੱਕੀ ਡਬਲਰੋਟੀ) ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਪੀਟਾ ਬਰੈਡ

ਕੌਟੇਜ ਚੀਜ਼ (ਪਨੀਰ) ਦਹੀ

ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ ਤੇ ਫਲ/ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬੀਜ ਅੱਧਾ ਸੈਂਡਵਿਚ (ਚੀਜ਼,

(ਵਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ)

ਪੀਟਾ ਬਰੈਡ ਨਾਲ ਪੀਸੇ ਹੋਏ ਚਨੇ

ਦਾ ਪੇਸਟ (ਹਮੱਸ)

ਦਾ ਪਸਟ (ਹਮਸ)

ਸਬਜ਼ੀਆਂ

ਦੁੱਧ

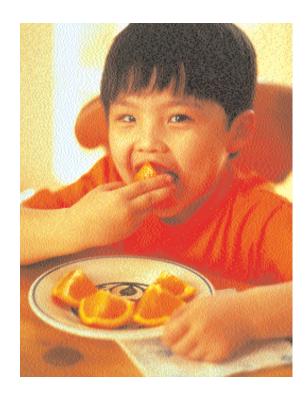
ਉਬਲੇ ਅੰਡੇ

ਖੰਡ ਨਾ ਹੋਵੇ

ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਰਸ

ਅੰਡਾ, ਹੈਮ, ਸੈਮਨ ਜਾਂ ਟਯੁਨਾ)

ਫਲਾਂ ਦਾ ਰਸ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ

ਰੋਜ਼ ਬੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਫਲੌਸ ਨਾਲ ਦੰਦ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਖੋੜਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਵਧੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ 1-800-268-1154 – ਟੋਰੈਂਟੋ 416-314-5518 TTY 1-800-387-5559 www.gov.on.ca/health For information in English, contact: 1-800-268-1154 - Toronto 416-314-5518 TTY 1-800-387-5559 www.gov.on.ca/health

Based on materials developed by the City of Ottawa, People Services Department

